

Maktubu də Pol jangəgə nare nê Epes

Labiya dənê Pol duwa

¹ Ēndi gə Pol gə Mārī gədən gun gə Jesu Kris giyəw i gə ərəmê duwa. Nê jangəgə i nare nê nê Mārī nê d'əbə gwale day dəwê jang nê dam managə ciri də geche də Epeslê. ² Kal Mārī gə i abrandə me Aba ciri gə Jesu Kris me piynê bədêgə dədêngê me 'yanang həlala jwam me ca.

Ladni gə Mārī al gə nare nê bamar gə Kris daa

³ Bwanaw Mārī gə Aba ciri ənda gə Jesu Kris abêw di jilay dara anji 'yandə bii gə pii-yê duwa gə lade gə dundi duwa swa gandəw daa dara dê bwarang gə Jesu Kris mən.

⁴ Mārī piyəndə managə səwê dara ba dê kədənêng nare duwa dara dê bamarang daa gə Jesu Kris di i pii pa gə anji wor asa sənə sən. Anji piyəndə yandə dara ba dê kədənêng nare nê dusərêgə wusbə nê mani nê acne hiņe kaw ilê sədêgəlê bêdê managə dərêwê. I dara dwani duwa di, ⁵ Mārī ərəm dusəwê piy bəg dara ba dê kədənêng ya dəndaw de dara mani nê Jesu Kris algə, anji ur mani di ba alnana yandə i dara dusi duwa də lade di. ⁶ Anji al yandə dara ba də 'wagənw ənda gə jilay dara dusi duwa də lade naŋ də d'oy mani bam pad də anji al ganandə pəgiŋ di. Anji 'yandə dusi də lade pəgiŋ di i dara dê bamarang daa mən gə gorəndəw gə anji urəw naŋ di.

⁷ I dara dê bamarang daa mən gandəw me anji kədəndə daa acnə əndalê di i gə bare gənê Jesu duwa gə bor dodə di me anji kal dusəw həlal managə acnə ənda

gə dê aləw dəwê. Ya ta di de me Mārĩ al gəl gə dusi də lade duwa də geche nañ də anji al gə nare di. ⁸ Mārĩ 'yandə dusi də lade di nañ sədêndəlê me 'yandə dərĩn naa nañ me 'yandə dwana dədə yêê gə mani dədêndəlê me ca. ⁹ Anji gələndə mani duwa nê budêr dodə piy nê anji ur ba algə di. Ta di me i dusi duwa də lade nañ də anji ərəm ba aldə gə Jesu Kris di. ¹⁰ Dawa də wala gə Mārĩ ərəməw di dara neyama mwom da, anji ha ala mani nê anji ur ba algə di. Anji ha daya mani nê anji bogə daa me nê dodê səna dədə me pad managə dole mən tenene gəndəwê, dole gə ta di i Kris di.

¹¹ I dara bamarə ənda gə Kris di daa mən də me, nê 'yo nin gə mani nê Mārĩ biyəndə gə bi di, dara Mārĩ piyəndə pii pa səwê managə ərmeê duwa-lê; ərə Mārĩ kal mani nê ta di alal yandə dara anji ərəm anju me dəsəw kaw ure me ca ¹² Ina yandə da kal nare yarna mani nê anji al ganandə me gə 'wagənwəw gə jilay dara gasnani duwa di, dara neyendə da dê 'yang i nare nê dê ərmeŋg Jesu Kris dəwê pii.

¹³ 'Yeni nê anê dwaya gwale səw gə i Nō də lade dədə bələng me ca da 'yêni kaw anê bamar i gandəw daa mən me ca. Gandəw anji me 'yeni nê anê kala dəsərəng dəwê di Mārĩ 'yang dundi duwa də anji biyəng gə bii di ya ba piyəng lamba de sədəngê dara 'wacnang nəm. ¹⁴ Anji 'yandə Dundi duwa di pii pa, i tandi me ha gəlêndə mani nê lade nañ nê anji bi gə bii ba ha 'yagə nare duwa di. Mani nê ta di darang 'ywagəle wala gə anji dara kədəndə daa bərĩn di, yandə da bwanaw jilay dara gasnani duwa də nañ di.

Amsa gənê Pol duwa

¹⁵ I dara ta di me əndi kaw wala gənê doy dara ba nê kal dusərêng Aba ciri gə Jesu dəwê me dwani dan də anê al gə kwanang woni kala dusərêgə Mārī dəwê me ca da, ¹⁶ Nê aləw Mārī doche daa daa dara darang, managə amsa niyê da nê ərəm lê dədêngê ¹⁷ ərə nê amsə Mārī gə i Aba ciri ənda gə Jesus Kris Mārī duwa di, me anji i abêw gaba dwana nan di nê amsəw dara kaləw a 'yanang dundi duwa də də 'yang dəriŋ naa me anji gəlŋêng səw pədenê anê 'wacnaw ladna me ca. ¹⁸ Nê amsə Mārī đang dara ba tinnêng dədêng bam dara banê 'wacnana mani nê anji 'wagan ba nê ha 'ywagəle nê anê kal ərəmê dan lê dədêgəlê di. Nê amsəw đang dara banê 'wacnana mani nê lade nan nê woni same nê anji gamgə dara nare nê duwa di. ¹⁹ Nê amsəw đang dara banê 'wacnana dwana duwa də geche də đoy mani bam pad me dwana də ta di wandə lê neyendə nê dê kalang dusərêndə dəwê. Dwana duwa də ta di i də geche nanə, ²⁰ I dwana də ta di me ala giyê Jesu Kris səwê wala gə Mārī dəməw nəm daa munə-lê me 'wuw ya nəm daa chêw əsêw gə abe-yê me di. ²¹ Managə ta lê da anji dam paja nê daa gechide day dədêgəlê me dundi nê acŋe gechide day pad dədêgəlê me, suməw 'ogə đoy sumi gə 'waga gə đang gənê mani nê caga ka day bam pad me, nê wara pii kaw day bam me ca. ²² Mārī chəw mani pad managə dodê gədawê me, anji biyəw chəw dole managə nare nê nê Mārī duwa nê dayar mana mən dədêgəlê me anji Kris di đoy mani bam pad me ca. ²³ Nare nê ta di i ya doni gə səw de me, Kris dam lê nare nê nê Mārī duwa nê dayar dam mana mən sədêgəlê ongə daa telele me Mārī səw duwa gang kaw dam lê Kris səwê onəw daa telele me ca.

2

Nare nê mare gəðə bəra managə Jesu gəndəwê

¹ Tanga pii da anê i ya nare nê mare de dara anê gəñ Mārī bəw bam me anê al acña me ca. ² Te ðag da anê pam i nare nê səña dədê ka mani day nê ala me anê pam i dole gənê dundi də acne day gə dam managə səña bulê day gə siyayalê, tandi dundi də ta di al giyê lê nare woni gəñê Mārī bəw bam dusərêgəlê. ³ Tanga pii da neyendə kaw dê wunêng i ya nare nê ta də de me ca. Pii da dê alang i mani nê acne nê də 'wacnarang nəm nê doni gə sədêndə me dusərêndə me ur cendi, de neyendə kaw dê 'yang i nare nê sariya dənê Mārī duwa ha yəbêndə ya ba də yibə nəm gə cendi nê ðang də de me ca. ⁴⁻⁵ Ðəm da Mārī da i aba yara nare nagəni day nañe me, dwani də anji al ganandə di i də geche nañe me ca, wala gə dê wunêng ya nare nê mare de dara acña ənda da anji urê gə anji urəndə nañ di cor 'yandə bələ dara də ðamarang daa gə Kris, i dara dusi də lade duwa di me anê bəl nəm. ⁶ I dara ðamara gə dê ðamarang daa mən də me anji dəmdə nəm daa munə-lê gandəw mən me ha chêndə daa dara ba dê lamnang dwārī gə Jesus Kris mən me. ⁷ Anji al ganandə ladni yande gə Jesu Kris suməw, i dara ba gəlgə nare nê wara pii ba yarna ala gə ladni duwa də nañ di. ⁸ I dara dusi də lade dənê Mārī duwa də me anji bəlêng nəm daa me, i dara dusərêng də anê kal managə Jesu dəwê, anji 'yang gə bəlê di i dara mani dan nê ala nê lade bêdê, anji 'yang bəlê ta di ta di i pêgin. ⁹ Bəlê gə ta di, anê 'yow i dara giyê dan gə ala bêdê, yande da kal gun 'wagəna gə səw bêdê me ca. ¹⁰ Dara anji me i aba awandə anju me, anji bwandə dê kədêng nare nê dərway dara ðamara gə dê ðamarang

gə Jesu Kris daa mən di, dara ba dê alnang mani nê lade. Mani nê lade nê ta di Mārī d̄angərəgə pii bəg dara ba dê alnang gandagə le.

Bamara gənê nare nê gəndêgə jiga jiga sər day daa mən gə Jesu Kris

¹¹ Ina yande da 'yêni anê i Juwib bêdê dara anê wun i mənang jiga, nare woni saba baṅa 'wagang ba anê i woni saba baṅa bêdê, baṅa də ta di cendi sabədə i doni day gə icheyê pêgin̄ gə əsəragə day dara i mani day nê gəndêgə bag. Yande da kalna dusərêng gunêng managə dama dan-ê wala gə anê wor 'wacṅa gə Mārī bêdê sən̄ di dəwê. ¹² Me gun gə Mārī biyəw də bêdê sən̄ me, anê i nare nê Israyel bêdê me anê 'ya i məje managə nare nêni Mārī duwa nê an̄ji ma gandagə gwale managə bəw gə an̄ji biyəw di dəwê. 'Yeni anê dam dəban ərmê gə mani dədêgəlê me dəban Mārī me ca. ¹³ 'Yeni nê tanga pii da anê dam yêê gandəw, d̄əm da caga da anê yala bamar daa gə Jesu Kris mən me, anê chidê yala Mārī səwê ib di i dara Kris bare duwa gə bor dodê ya sarga de di. ¹⁴ I dara an̄ju di d̄aniṅ me həlala jwam dam nəm managə d̄warandəlê, nare nê Juwib me nê Juwib bêdê me kaw, an̄ji b̄amgə daa mən gədəgə nare nê gəndêgə mən tenene. I dara made duwa də an̄ji mardə də me an̄ji ichə gêr gə d̄waragəlê gə cəgədəgə bam cogə marande bulê day-ê. ¹⁵ An̄ji bi dwana dənê bii gə 'woo gənê Juwib day me gwale duwa gə lê dalawê pad me mani day nê gəndêgə me bam, an̄ji al yande dara bama nare nê Juwib me nê Juwib bêdê me daa mən ba gədənê ya gun duwa gə dərway mən tenene de me ba damna gə həlala jwam me ca.

¹⁶ I dara made duwa də an̄ji mardə daa habda gə dagəla lê də me, an̄ji day nəm gə nare nê Juwib me

nê Juwib bêdê me daa mən, meyêndə maṛande də dwaṛagəlê bam gədəgə gun mən ḡamgə daa gə Mārī me ba damna gə həlala jwam me ca. ¹⁷ Jesu Kris gəra səṇa-lê ka way gwale gənê həlala jwam duwa 'yagə nare nê Juwib bêdê nê pii nê dam yêê gə Mārī me 'yagə nare nê Juwib nê pii nê damnin ib gə Mārī me ca. ¹⁸ I dara mani nê Kris algə də me neyendə nê dê 'yang Juwib me, Juwib bêdê me di dê 'ywang bərmê gaba chidê Mārī gə abrandə di səwê ib gə bərmê gənê dundi də wuse də mən tenene ta di dəra.

¹⁹ Yande da 'yêni nê Juwib bêdê nê anê bo bədəng 'yaw Mārī da anê i məje bêdê dəm me anê i nare nê cəmê ciri də dāngê bêdê me ca. Caga da anê bor i gə nare nêni Mārī duwa də mən me Mārī i wilang anju dəm. ²⁰ 'Yeni da anê ilê mani nê Mārī aw gə kulə dwaṛagəlê me nare nê Jesu kəjəgə me woni waya gwale gənê Mārī duwa me da cendi i kulə gəndəw də dodê cendi me Kris da i ya kuṛa də gə chidə dugədiyê pii pa dara yêê gə kulə di waya nəm daa məjak de. ²¹ I dara ḡamara gə daa gə Kris mən də me, mani nê jiga jiga nê gə aw gə kulə di yəw nəm daa woy me kulə gə ta di jwor nəm me gədə nəm gə kulə gənê Aba ciri duwa gə i duwa anju mən tenene di. ²² I dara ḡamara dan gə Kris di daa mən də me anji ilê dayang nəm daa mən gə nare nê kal dusəreḡgə Aba ciri dəwê nê dāng, dara ba nê gədənê ya kulə gənê Mārī duwa gə anji dam lê gə bərmê gənê dundi duwa dəra di.

3

Pol bi mani nê budêlê nêni Kris duwa di gəndəgə daa

¹ Yande da, nê amsə Mārī: əndi gə Pol gə yən dange dara giyê gənê aləw Jesu dara darang 'yêni nê anê i Juwib bêdê di. ² Yang 'yêni da anê doy gwale gə gə way dara dusi də lade də Mārī al gan me 'yan giyê əsənê dara, ba nê wanang nəm lê di. ³ Mārī gəlêni mani duwa nê anji budêgə bəg di dərênê daa ya chine de dara ba nê 'wacnanagə, me nê jangagə nəm dodə bani caga ka me ca.

⁴ Mani nê nê jangəgə ta di anê asnagə da anê ha 'wacna dara əndi da ba nê 'ocn mani nê budêlê nê Mārī algə ilê dara Kris di gəndêgə ladə nanə. ⁵ Mani nê budêlê nê ta di Mārī gəlêgə gandagə nare nê pii di daa bêdê, dəm da caga da dundi gələgə gandagə nare nê Mārī kəjəgə me woni waya Mārī bəw, i cendi ca day-ê me Mārī chəgə jiga dara giyê duwa di. ⁶ Mani nê budêlê nê gə gəlgə daa di: I dara bəmara gə daa mən gə Jesu Kris də me, caga da nare nê i Juwib bêdê kaw Mārī ha əsəgə mani duwa nê 'ywa nê lade nê ta di ya nare nê gəndêgə Juwib de me ca. Mani nê lade d'ang nê Mārī 'yagə da i dayara gə cendi dayar gandagə daa ya gun mən səw de. Mani nê Mārī bi gə bi gə ba 'yagə nare duwa di kaw cendi 'ywegə le me ca, mani nê ta di pad cendi 'yogə i gə bərmê gənê nō də lade dəra.

⁷ I dara dusi də lade də Mārī al gan managə dwana duwa də al giyê sənê də me mwom da, anji gədən nəm aba giyê duwa gaba waya nō də lade gwale dəra. ⁸ Əndi gənê wor targin gech nare nêni Mārī duwa taragêlê kaw, Mārī al gan dusi də lade dara ba nê waynagə nare nê i Juwib bêdê, gwale gə lade gənê Kris duwa. Anji i gun gə geche nanə, gun neyem 'wacna gəndəw pad bêdê. ⁹ Me d'ang da ba nê binêgə nare pad gəndəw daa pədêni-yê, ba i man me mani nê anju gə Mārī ba budəgə dodê

pii bəg di. Anju gaba bwa mani pad di ba budəgə dodə bəgəden wala gə ba asə gə sənə ba. ¹⁰ Ərə caga da Paja nê daa me dolgə day me, yarna me 'wacnana dəriŋ naa nê nê Mārī duwa nê 'yarbare naŋ ta di dara nare nê nê Mārī duwa nê dayar dam mana mən daniŋ. ¹¹ Mani nê Mārī algə ta di pad, anji algə ya ba ərəm nəm bəg wala gə anji wor asa sənə sən di, mani nê ta di alal yande dara bamarə gə dē bamarang daa gə Aba ciri ənda gə Jesu Kris mən di. ¹² Bamarə gə dē bamarang daa mən gə Kris də me dusərəndə də dē kalang dəwə me di dē 'ywang bərmə gaba chidə daa Mārī səwə dəban laŋa. ¹³ I na yande da nê amsang kalna dusərəng sawna nimi wamani gə 'yon dara darang də bēdē, dara wamani ni gə ta di ha wangə me ca.

Dwani dənə Jesu duwa də al ganandə

¹⁴ I dara yande me nê piy gubərən dodə Mārī gə i abrandə di dərəwə, amsəw dara darang. ¹⁵ I Mārī də me nare nê dam daa gə gəndəgə day me nê dam dodə sənə lə ka gə gəndəgə day me da anji bogə anju. ¹⁶ Mārī da i geche, gasnani duwa da 'yaŋa dərə ilə bēdē, nê amsəw dara kal dwana dənə dundi duwa 'yanang dwana managə dusərəngə. ¹⁷ Nê amsəw dāng bi dara Kris damna dusərəngə dara 'yəni da anə kal dusərəng dəwə me nê amsəw dara anə bwana sabərang hana dodə cog managə dwaniyə me damna yinə sədəng lə waynale me ca. ¹⁸ Ina yande da, 'yəni me nare nê nê Mārī duwa nê dāng me di anə ha 'ywa dwana dədə 'wacnə dwani dənə Kris duwa di bəl nani dərə me, charni dərə me, hwa dərə me dūngə dərə me ca. ¹⁹ 'Yeni kaw anə ha 'wacnə dwani dənə Kris duwa də geche naŋ də dē neyamang 'wacnə

gəndədə pad bəđđə di, kal Māřĩ 'wanbanang dusəring daa telele telele anju gang.

²⁰ Anji Māřĩ da neyem ala mani pad nañ đwaya nê đê urəng gandagə me ərməng gandagə dusərəndə lê di bam, dara dwana duwa di al giyê lê sədəndəlê. ²¹ Kal nare pad 'wagə naw gə jilay managə nare nənê Māřĩ duwa nê dayar dam mana mən dwarzəgəlê dara bamarə gə cendi bamarə gə Jesu Kris daa mən di, cendi 'wagə naw gə jilay wala gə wala me gə dərĩn bərĩn me ca! Amen.

4

Bama gə sii daa gənê nare nê Māřĩ duwa day

¹ Əndi gə Pol gə gə yən dange dara giyê gənê aləw Aba ciri di da nê urəng ajmar nəm lê, kalna hara dan bwarna ya Māřĩ 'waga duwa gə anji 'wagang də de. ² Asəna dədəng dodê me, ina i nare nê həlale me, unê dədəng bam me ca. Gun woy woy dwarzəngê alnang mani nê acne kaw yinê gə dwani me ca. ³ Jarna dara gama bama gə sii daa gə dundi dənê Māřĩ duwa də 'yang gandədə ta di me gamna bama dan gə sii daa di managə həlala jwamê. ⁴ Nare nənê Māřĩ duwa nê dayar mana mən də i Kris səw gə gədə gun səw mən tenene di me dundi də wuse kaw, i mən tenene me mani nê Māřĩ 'wagang nê anê kal ərmê dan dədəgəlê də kaw i mən tenene me ca. ⁵ Aba ciri ənda kaw i mən tenene me dusi ənda də kala Māřĩ dəwê kaw i mən tenene me batem ənda kaw i mən tenene me ca. ⁶ Māřĩ kaw i mən tenene, anji me i nare abragə pad, anji lam đwāřĩ nare dədəgəlê pad me, al giyê nare sədəgəlê pad me dam lê nare sədəgəlê pad me ca.

⁷ Đəm da Māřĩ 'yaw wi wi kaw dusi duwa də lade də 'yaña dərə-lê bəđđə di ya Kris ba u səw 'yadə gə made

dara darandə ta de. ⁸ Ta də me i gwale gə Maktubu də diri way da:

«Anji hagə managə daa cog me,
yibê nare bwagə tarwê hara nəm me,
əsêgə nare mani nê lade me ca.»

⁹ Dəm da gwale gə gə wayəw ba: «Anji hagə managə daa cog» də da gəndəw i na mo? Gəndəw da: Bag da managə Kris wor haga yala daa sən da anji chê gəra dodê sənna dədə do. ¹⁰ Aba chê gəra dodê ta di i gə hagə ya daa cog siyaya dədə dara kal ba dam lê mani lê pad. ¹¹ I anji me əsgə nare mani nê lade mani nê di i giyê duwa gə jiga jiga di: nê mən i nare nê Jesu kəjəgə me, nê mən i woni waya Mārī bəw me, nê mən i woni wayagə nare nō də lade me, nê dʒang da i woni dʒəbê Eglis dərêdêlê gəlêgə nare gwale gənê Mārī duwa me ca. ¹² Anji əsgə nare nê ta di giyê gə ta di yande dara cendi ba dʒagərana nare nənê Mārī duwa ba alna giyê duwa dara kal nare nənê Mārī duwa nê dayar mana mən də i ya Kris səw de di ba jwarna hana pii pii. ¹³ Ya ta de me, nare nənê Mārī duwa nê dayar mana mən di ha 'ywa dwana me ha hara pii pii bəra dayara daa mən pad managə dusi də kala Mārī gorəndəw dəwê me dê 'wacɲang gandəw me ca. Yande da dê ha kədêng nare nê gechide nê aliya ənda neyem dəm me dê ha kədêng nare nê ladəbe naɲ bəriɲ ya Kris de me ca.

¹⁴ Yande da də ha wunêng ya dine nê 'yêng de bêdê dəm. Nare woni lama mana ha neyama lamandə gə gwale gə kulagə bêdê dəm. Me cendi ha gəlêndə mani nê acɲe woni cwagədandə ya gale ba ugə mani cogədəgə nəm kame kame bêdê dəm. ¹⁵ Dəm da kal wi kaw waynaw jaw gwale səw gə dwani me, dê harang jwarba managə mani lê pad bəra hara əjê Kris gə i doni

gə sii di dəw. ¹⁶ I anju də me day doni gə sii daa mana mən dara cendi ba b̄amarna daa mən ya gun sarbo duwa yə gə doni gə səw b̄aməw nəm daa mən gədəw gə gun mən səw ta de. De gun səw gə jiga jiga di alna giyê ladə mwom da, Kris səw gə mən di ha jwara me ha ər̄iṅara naṅ managə dwaniyê me ca.

Ala gə mani nê dərway nê Mārī urgə

¹⁷ Yande da nê wayang gə dwana də Aba ciri wun gandədə me nê ajəmar lê diyê di. Kalna 'wê bərmê gənê nare woni 'wacṅa Mārī gə b̄ag b̄êdê day d̄i, dara cendi ərmê day da gəndəw ilê b̄êdê ¹⁸ cendi dərêgə d̄echêr daa managə gwale səw gə Mārī wayəw di dəwê. Bəlê gə Mārī 'yaw də da cendi ilê dwaliṅê b̄êdê. Cendi 'ocṅ mani nê nê Mārī duwa b̄êdê dara dədêgə woye me. ¹⁹ Cendi nol bam, 'ocṅ mani nê lade me nê acṅe me b̄êdê, cendi hurê sədêgə mani nê acṅe-yê wala gə wala me hurê sədêgə mani woni ala jaweyê ha nəm gə dərêgə pii pii me ca.

²⁰ Dəm da 'yêni da gwale gə gə gəlêng dara Kris da i yande b̄êdê. ²¹ B̄ag da 'yêni nê anê b̄amar daa gə Jesu mən di, anê doy gwale gə gə wayəw ərəm dara dəw me gə gəlêng gandəw 'yêni nê anê i duwa me da, gə gəlê i gwale səw gənê Jesu duwa. ²² I na yande da kalna mani dan nê anê alagə pii wala gə anê 'ocṅ gə Kris bədê sən̄ di bam. Cende dədə ala mani nê acṅe ha ganang anê ala gə mani nê ta di, cende də ta di lamang meyangang bam. ²³ Kalna dundi dənê Mārī duwa kəlangənanəg ərmê dan bam me 'yanang ərmê gə dərway dusərêngê me ca. ²⁴ Caga da alna mani nê dərway nê Mārī urgə nê bor gə mani nê 'yoləw, yande da mani dan nê anê ha ala ha 'ya

nê t̃əba me, nê lade b̃əriṅ me, dara mani nê ta di swa gwale s̃əw l̃ê.

²⁵ Ina yande da kalna kulag̃ə bam, ina wi wi kaw waynaw jaw gwale s̃əw, dara pad ɔ̃ndalê d̃ê b̃amarang daa g̃əd̃ə gun m̃ən. ²⁶ Wala g̃ə dus̃ər̃êng swana kaw, kalna ala ac̃ṅa dara dus̃ər̃êng d̃ə so di d̃i me, kalna dus̃ər̃êng d̃ə swa di chinê dod̃ê do me dawa d̃wad̃əna s̃əṅ. ²⁷ Kalnaw chidan b̃ərm̃ê a d̃wayna d̃əd̃êng bam b̃êd̃ê. ²⁸ Kal gun g̃ə ina mee pii da a kalna miỹni di d̃i d̃əm, kal̃əw a alna giỹê g̃ə mana ure duwa g̃ə b̃ərm̃ê g̃ə t̃əba me 'ywana g̃ə mani duwa nê wama me, yande da añji ha neyama 'wo hiṅe 'yag̃ə woni 'ywa b̃êd̃ê me ca. ²⁹ Kal gwale g̃ə ac̃ṅe d̃əmñê b̃əd̃êngê b̃êd̃ê, wayna gwale g̃ə 'yole g̃ə aba 'yag̃ə nare dwana dara kalg̃ə g̃ə jwarb̃əna ñəm manag̃ə dusi day d̃ə kalal̃ê. Yande da anê ha alag̃ə nare woni dwaya gwale mani nê lade.

³⁰ ɔ̃r̃ə 'yêni da as̃əna angal dan dara ala mani nê ha ala dundi d̃ə wuse d̃ə M̃āri 'yang gand̃əd̃ə ṅag̃əni b̃êd̃ê, añji 'yad̃ə wun ya lamba d̃ə gun biỹêng s̃əd̃êngê dara ba anê i nare duwa, nê d̃āṅ wala m̃ən ba k̃əd̃êng daa wamani-yê g̃ə d̃əriṅ b̃əriṅ añju. ³¹ Gama g̃ə gwale dusi yêê me, dusi d̃əd̃ə swa maṅa me, jarba g̃ə nare me, nas̃əba g̃ə marje daa p̃əng-p̃əng g̃ə nare me, cad̃əba g̃ə nare me ca da 'ywarna mani nê ta di bam h̃êṅ d̃warang̃ê me dusi d̃ə ac̃ṅe d̃ə woy woy kaw kalnad̃ə bam. ³² D̃əm da alna dusi d̃ə lade me ina nare nê h̃əlale me g̃ə kwanang me, kalna dus̃ər̃êng h̃əlalana kwanang d̃əd̃êg̃əlê ya M̃āri ba kal g̃ə dus̃əw h̃əlal ñəm d̃əd̃êngê dara ba anê i nare ñênê Kris duwa di.

5

Mani nê nare ñênê M̃āri duwa ha alag̃ə me nê cendi

ha alagə bəđđə me

¹ Caga da mani dan nê ala wunê ya Măřĩ duwa de dara 'yêni da anê i dəndaw, anji urênge. ² Damna managə dwaniyê jang ya Kris ba urəndə nəm de me 'wê gə səw 'yadə gə made ya sarga də 'yoləw Măřĩ de dara darandə.

³ Caga daalna kaya də də 'ya gə sədəng mad mad bəđđə đəm. Mani nê acne woni ala jawe nê ya ta de da alnagə bəđđə mealna harni mani-yê bəđđə me. Mani nê acne nê ta di pad kaw wayna gwale day bədəngê bəđđə. Mani nê ta di dol nare nêni Măřĩ duwa bəđđə me ca.

⁴ Gwale gə acne gə al jawe me gwale gə 'ywala duwa ilê bəđđə me gwale gə wunjê gə acne me da dwalang 'yêni bəđđə. Đəm da 'yêni da alnaw Măřĩ doche dara mani nê anji al ganang di. ⁵ Ərmənê dədəngê dara woni kaya me woni ala mani nê acne nê al jawe me woni ala harni mani-yê. Mani nê ta di yə dusəreğə đoy Măřĩ gə đag bam. Nare nê ya ta di pad gə ha asagələ kwandagə dwaragələ dwăřĩ dənê Kris me Măřĩ me day-ê di bəđđə me ca.

⁶ Kal gun lamnang gə gwale gə gəndəw ilê bəđđə di bəđđə, dara mani nê acne nê ya ta de pad me Măřĩ dusəw so nəm managə nare woni gəni bəw bam dədəgələ.

⁷ Yande da nare nê ya ta de da đamarna gandagə daa bəđđə pa pa. ⁸ Dara tanga pii da anê dam ya banê dam i diləmê de, me caga da anê đamar daa gə Aba ciri mən da ya ba đê i nare nêni managə acne duwa de. Yande daalna mani nê wunê ya nare nê dam managə acne-yê day de. ⁹ Dara managə acne di yêê mani nê lade me, ala gə mani nê təba me, gwale səw me. ¹⁰ Yande da kanjəna bərmê gaba 'wacna mani nê 'yoləw Aba ciri.

¹¹ Mani nê gəndəgə lê bəđđə nê nare algə diləmê ta di hurna sədəngê bəđđə, đəm da gəlnê mani nê ta di daa pədən-yê đən. ¹² Mani day nê cendi algə budêlê

ta di al jawe nane me waya gə gwale day daa kaw al jawe me ca. ¹³ Bag da mani nê ta di pad wala gə gə gəlnêgə daa pədêñ-yê managə acñe-yê mwom da, acña day ina ya man de kaw gə ha yaragə daa lada dên. ¹⁴ Dang tugə mani pad nê gə bi gəndêgə daa pədêñ-yê di cor gədə managə acñe: i dara ta di me gə way ba; "əjəm gaba 'ya nuni da a dərêm daa me so daa nare nê mare dwařagəlê me Kris ha acñame dusəmê gə mana gə acñe duwa".

¹⁵ Ina yande da asna angal dan managə hara dan-ê, kalna hara ya nare nê mêng de bêdê, dêm da hana wunê ya nare nê dərêgə naagədə de. ¹⁶ Wala gə caga ka da acñ nane, ina yande da 'yêni da anê 'ywana bərmê hiñe gaba ala mani nê lade da alnale. ¹⁷ I dara yande me kalna kədê nare nê woni ərəmê gwale bêdê dî, dêm da ərmənê dədəngê ladle dara 'wacña mani nê Aba ciri urgə ba nê alnagə di. ¹⁸ Kalna widəbê gani gə 'ogəw bē dî, dara widəbê gə gani gə bē da ha meyandang i bam, dêm da kalna dundi dənê Mārî duwa 'wana dusərəng daa telele tandi. ¹⁹ Yande da pad dan-ê tunê diri dədə bwaw Mārî jilay me diri də dundi dənê Mārî duwa 'yang gandədə me. Tunêw Aba ciri diri bwanaw gə jilay gə dusərəng də mən tenene. ²⁰ Alnaw abrandə gə Mārî doche wala gə wala gə Aba ciri ənda gə Jesu Kris suməw managə mani nê 'ywanangê pad me ca.

Abe day gə diyamo

²¹ Kal ina gun gə woy kaw asnaw jaw dəw dodê dara anê i woni alaw Kris horəmbê. ²² 'Yeni nê namde da; kal ina deme də woy kaw asnaw tərêdê dədə dodê ya ba də asəw gə Aba ciri gə Kris dədə dədə de. ²³ Dara abe da i diyamo dədə anju ya Jesu Kris ba i nəm nare nêñê Mārî

duwa nê dayar mana mən dödêgəlê ta de, anji gang me bəl nare nê nê Mārī nê dayar mana mən nê i ya səw de də daa anju. ²⁴ Ina ya ta de da deme də woy kaw asnaw tərêdê dödê dodê managə mani-yê pad ya nare nê nê Mārī duwa nê dayar da mana mən ba gə asəw gə Kris dödêgə dodê ta de.

²⁵ 'Yeni nê abje kaw: gun gə woy kaw urnê diyamo ya Kris ba urgə nare nê nê Mārī duwa nê dayar mana mən de me 'wu gə səw 'yadə gə made dara daragə ta de. ²⁶ Anji al yande dara chəw gandagə Mārī mən tenene. Anji chəw gandagə Mārī i wiya gə wigə gə nimi me gə gwale me di. ²⁷ Anji al yande dara ba gəl nare nê nê Mārī duwa nê dayar mana mən di ladni day gə nan di daa dərêwê anju gə Aba ciri gang, me sədêgə piyarna walang bêdê me dərêgə ba lagədəna bêdê me, gə 'ywana mani nê acne hiñe sədêgəlê bêdê me. Anji ur nare nê nê Mārī duwa nê dayar mana mən də ba gə chənêw gandagə anju mən tenene me ba gə asəw gə gwale dödêgəlê hiñe bêdê me ca. ²⁸ I yande me abe gə woy kaw urnê diyamo ya ba urgə səw duwa ta de: ya ta de da gun gə urnê diyamo da, ya ba ur i səw duwa gə gun de. ²⁹ Di mən yande gun al səw ichiñ mo, bêdê, anji əsəwe me fangərəw ladə me, ya Kris ba al nəm dara nare nê nê Mārī duwa nê dayar mana mən de. ³⁰ I dara pad dê 'yang i səw tuləw də mən di. ³¹ I dara ta də me, Maktubə dənê Mārī way da: «Abe ha swa kala ciri dənê abêw me iw me bam me ha famaragə gə diyamo daa ca gədê gun səw mən tenene.» ³² Managə gwale ta di dalawê gwale səw gə geche mən budêrê dodê: Əndi gə Pol nê wayang gwale gə ta di gə way i dara Kris me nare nê nê Mārī duwa nê dayar da mana mən me. ³³ Yande pad kaw 'yêni da kal wi kaw urnê diyamo ya səw duwa de me, deme də kaw

alnaw tərêdê horəmbə me ca.

6

Dine me abragə me idêgə me

¹ 'Yeni nê dine da alna warang bədêgə, dara ta me i mani nê i gə bərmê day təba nê Aba ciri ur ba anê alnagə di. ² «Məlawdê abam me iim me.» Managə bii gə 'woo dalawê pad da ta di me i gə pii Mārī ma gə bəw gə anji biyəw di. ³ Gwale duwa gə ba dara: «Ba mê ha 'ywa 'ywala me ba mê ha dama bəra biyê dəm də hoy dodê sənə dədê ka me ca.» ⁴ 'Yeni nê dine abragə da kalna meyandagə dəndərang dusəringə di, dəm da gamnagə le gə gəsəni ərinqəle me gə gələ nê ya Aba ciri ənda ba gələndə nəm de.

Kwoy me woni ciri day me

⁵ 'Yeni nê kwoy da alna woni ciri dan nê dodê sənə dədê ka bədêgə gə horəmbê me asagə di dodê me alnagə giyê gə dusi də mən me ya anê ba aləw gə Kris giyê ta de. ⁶ Anê al woni ciri dan di bədêgə dara cendi ba yarnang me sədêgə ba 'ywalnagə nəm mərə bəddê, dəm da alnagə yande dara ba anê i kwoy nənê Kris duwa me, dara anê ur ba anê al i Mārī bu gə dusəringə də mən me ca. ⁷ Alna giyê dan di gə dusəringə də mən ya giyê di ba mê aləw gə Aba ciri de, kalna ala giyê ya ba anê algə i nare de mərə di. ⁸ Ərmənê dədêngê ladna gun gə kwaya labaa gə pəgīn kaw, alna giyê duwa ladna da Aba ciri ha 'ywigaw gwayni duwa le managə giyê duwa gə ala lê. ⁹ 'Yeni nê kwoy woni ciri day kaw, alnagə horəmbê ya kwoy dan di ba gə alang nəm de me ca, alnagə wamani bəddê me. Ərmənê dara 'yêni me, kwoy dan də me da

Aba ciri dan i mən tenene ilê alê daa, anji i aba piyê nare dərêgə bêdê.

Mani woni jara say

¹⁰ 'Yaṇa duwa lê da nê ur ba nê wayang, kanjəna dwana dan managə Aba ciri səwê me managə dwana duwa də naṇ di sêdê me ca. ¹¹ Layna mani woni jara say nê Mārī 'yang pad bwana sêdêngê, dara dəbê nəm waya managə boy dənê Seydan dərə də twanadə di dərêdêlê. ¹² Dara neyendə da də kwabang dəm di i gə nare bêdê, dəm da dəm ənda da dê kwabang i gə dundi də acṇe dolgə day, me də kwabang gə dundi də lam dwārī managə səṇa dêdê də diləmê ka di me dundi də acṇe pad də dam managə səṇa bulê day gə siyaya lê me ca. ¹³ I dara ta də me layna mani woni jara say nê Mārī 'yang di daa pad əsərangê dara dəbê nəm waya wala gə acṇe-yê me dəm di 'yaṇna bam kaw dəbənê daa waynale com.

¹⁴ Dəbənê waynale, yinê gwale səw gə wun ya gare gə gun ma gə wamdaw daa de di waynale. Hurna mani nê təba di, ya gare gə dore gə gun hurêw səbərêwê gam gə səw ta de, ¹⁵ dəbənê ib dara wayagə nare nō də lade dədə 'yagə nare həlala di daa, dəbê gə ib da wun ya gəbande nê gun hurê gədawê de. ¹⁶ Mani nê wêyê kaw kalna dusəring Mārī dəwê ya gun ba yigə dogê əsêwê ta de. Ya ta de da dfeche də duwa bêdê dənê Seydan duwa ha dəmê hara sêdêngê bêdê. ¹⁷ Yinê bəlê gə Mārī 'yang gandəw gə wun ya jagwa də ləgəw gun dəw dara jara gə say yande, 'yaṇa duwa-lê da unê sugənê də chere də dundi də Mārī duwa 'yang gandədə ta di əsərangê. Sugənê də chere di i gwale gənê Mārī duwa di.

¹⁸ Yande da: Amsəna Māĩĩ gə dusəring də mən, urnəw gə wala wala me gə dwana dənə dundi dəra me yande da amsənaw dəban bwa gə gwayni. Amsəna dara nare nənə Māĩĩ duwa pad me ca. ¹⁹ Amsəna Māĩĩ dara daran me ca, dara kaləw a 'yanan gwale bənə. Yande da nə ha wayagə nare dəban laŋa, nə də lade də Māĩĩ budədə dodə pii gwale dəra. ²⁰ Əndi gənə i Māĩĩ aba bəw di, giyə ni da i waya gə nə də lade gwale dəra, gə yən magədən asən dange-yə da amsəna Māĩĩ dara kal nə way gwale dəra dəban bwa gə gwayni dara i giyə ni gənə ha alaw.

Lapiya dənə Pol duwa

²¹ Caga da nə giyəng Tichək chen gənə urəw nan, gə i aba ala giyə gənə Aba ciri duwa, gə i aba ala mani nə təba di. Anji ha wayang ba nə dam i man mo, dara 'yəni kaw ba anə 'wacŋana mani ni nə nə alagə me ca. ²² Nə giyəng gandəw ɓag dara anju ba waynang nə nin me 'yanang abnani dusəringə me ca.

²³ Kal Māĩĩ gə i abrandə me Aba ciri ənda gə Jesu Kris me 'yanagə chamre woni kala dusəringə Jesu Kris dəwə həlala jwam me dwani me dusi də kala me ca. ²⁴ Kal Māĩĩ piynə bəw managə nare woni urə Aba ciri ənda gə Jesu Kris dədəgələ pad gə dwani day də 'yaŋa dəra ilə bədə bəriŋ di.

Magtubu dənê Mǎĩ

Somrai: Magtubu dənê Mǎĩ (New Testament+)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Somrai)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 12 Feb 2021 from source files dated 12 Feb 2021

709a9ed4-78c1-5393-bf98-819ac0f1bbbc